

THE DIVISION OF LABOUR INVOLVEMENT IS AN ULTIMATE RESULT OF THE PRODUCTION OF PALM LEAF MANUSCRIPTS? IN RELATION TO THE SRI LANKAN PALM LEAF MANUSCRIPTS

Champa N. K. Alahakoon¹

Abstract

The traditions of writing on palm-leaves in Ceylon began in the 1st century AD, making a highly successful period. However, these materials couldn't be used in their natural state for writing and required preparation involving the collaboration of skilled craftsmen such as ironsmiths, blacksmiths and carpenters. Palm-leaf manuscript must be consisted of four components: wooden boards (pot kambā), written palm leaves (pat iruwa), string (huya) and the ornament attached to the string (sakiyā). In order to complete these four components, the support of many people is needed. Creating palm-leaf manuscript was a complex skill to master, unlike modern printing of exercise books. This study aimed to explore the Production of Palm-Leaf manuscripts and the intricate labour Division process. The desk research method was utilised with existing documents and previous research over a particular topic. Through this study, it was tried to collect the information from the beginning of preparation of palm-leaves and the internal labour contribution until the completion of manuscripts by considering the labour force, equipment, arts and skills that were used to preparing the palm-leaves for writing purposes. According to the published literature, attention has primarily given to the preservation of palm-leaf, the act of writing, their characteristics, available collections, catalogues of palm-leaf manuscripts, and the temples and locations where these manuscripts are stored. However, there is a dearth of writing documentation and discussion regarding the various art, tools, technological aspects, and labour involvement of the palm-leaf manuscript creation process. More specifically, the preparation of the manuscripts, the decorative aspects, the finishing touches, and the diverse roles of artisans and labourers in the production process also have been highlighted as areas that lacked sufficient documentation and discussion. Through this research, a more comprehensive understanding of the rich tradition of palm-leaf manuscript production in the country was pursued.

Keywords: Palm-leaf Manuscripts, Division of Labour, Creative Process of Palm-leaves, Skills, Technical Process

---

¹ Deputy Librarian, Library, University of Peradeniya

Email: champa098kumari@gmail.com

 <https://orcid.org/0000-0002-7489-3206>

Accepted the revised version: 01 December 2023. This work is licensed under C BY-SA 4.0. To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

පැරණි ග්‍රන්ථ නිෂ්පාදන කලාව ශ්‍රම විභජන ක්‍රියාවලියක ප්‍රතිඵලයක් ද? ශ්‍රී ලංකාව සතු පුස්තකාල ලේඛන කලාව ඇසුරෙන්

සාරසංකේෂ්පය

ශ්‍රී ලංකාවේ ලේඛන කලාවේ ආරම්භය සනිටුහන් වන්නේ ක්‍රි.ව. 1 සියවසේ දී වන අතර එය තල් කොළය පදනම් කරගෙන සිදු වූ බවට ද ලිඛිත සාධක ඇත. මෙම ලේඛන කලාවේ අවසන් නිමැවුම වන්නේ පුස්තකාල පොත නිර්මාණය වීමයි. තල් කොළය ලේඛනය සඳහා පුදුසු වන සේ සකසා ගැනීම ඉතා භාරදුර කර්තව්‍යයක් වූ අතර ඒ සඳහා විශාල පිරිස් බලයක් යෙදී සිටි බව ග්‍රන්ථ නිෂ්පාදන කලාව සම්බන්ධයෙන් වැඩිදුර කරුණු හැදෑරීමේ දී පෙනී යන කරුණකි. පුස්තකාල ග්‍රන්ථයක් වෙත පුළුල්ව අවධානය යොමු කළ කල්හි එහි දැකිය හැකි ප්‍රධාන කොටස් ලෙස ලී කවරය, ලියන ලද තල් කොළ, ග්‍රන්ථය බැඳීමට ගත් කපු තුල හා ඇතැම් තැනක තුලෙහි ගැටය රැඳවීමට ගත් විසිතුරු කැටයම මූලික වශයෙන් දැකිය හැකිය. මේවා පුස්තකාල පොතක් සම්පූර්ණ වීම සඳහා තිබිය යුතු මූලික අංග ලෙස ද හඳුන්වාදිය හැකිය. ශිල්ප ක්‍රම, උපකරණ, කලාත්මක හැකියාව යනාදී සෑම අංශයකම නිපුණතාවක් දැක්වූ පුද්ගලයන් සමූහයකගේ සහභාගිත්වයෙන් අලංකාර, උත්කෘෂ්ඨ, කලාත්මක නිර්මාණයක් ලෙස පුස්තකාල පොත බිහි වී ඇති බව ග්‍රන්ථ පරීක්ෂාවේදී පෙනී යයි. එහෙයින් මෙම පර්යේෂණ ලිපියෙහි මූලික අරමුණ වන්නේ මෙතෙක් කිසිවකුගේ අවධානයට ලක් නොවුණු මෙම ග්‍රන්ථ නිෂ්පාදන කලාව හා අත්‍යන්තයෙන් බැඳී පැවතියා වූ ශ්‍රමදායකත්වය සම්බන්ධයෙන් සවිස්තරාත්මක ලෙස කරුණු ගොනු කර දැක්වීමයි. එහිදී, පුස්තකාල ලේඛනය සඳහා තල් ගොබය තෝරා ගැනීමේ ක්‍රියාවලියේ සිට පුස්තකාල පොතක අවසන් නිමැවුම කරා සිද්ධ කෙරෙන්නා වූ තාක්ෂණික ක්‍රියාවලියත්, ඒ හා බැඳුණු ශිල්ප ශාස්ත්‍ර, කලා හා ශ්‍රම දායකත්වය සම්බන්ධ ක්‍රියාවලියත් පිළිබඳ ව මෙහි දී වැඩිදුර කරුණු සලකා බැලේ. මේ ඇසුරින් පළ වී ඇති දෙස්, විදෙස් ග්‍රන්ථ, ලිපි, සමීක්ෂණ වාර්තා, නාමාවලි සහ පර්යේෂණ නිබන්ධ සලකා බැලීමේදී පෙනී ගිය ප්‍රධාන කරුණක් වූයේ හුදෙක් ඒවාහි අන්තර්ගතය කිසියම් පරාසයකට සීමා වී ඇති බවයි. නිදසුනක් ලෙස බොහෝ ලිපි ලියැවී ඇත්තේ ලේඛනය සඳහා පුස්තකාල සකසා ගන්නා ආකාරය, ග්‍රන්ථයන්හි අන්තර්ගත විෂය පරාසය, පුස්තකාල පොත් එකතූන්, පුස්තකාල පොත් නාමාවලි, අප්‍රකට පුස්තකාල ලේඛන ඇසුරෙන් සිදු වූ සංස්කරණ හා ඓතිහාසික වැදගත්කම සම්බන්ධයෙන් ලියැවුණු සටහන්ය. එහෙයින් මෙමගින් තත් විෂය කෙරෙහි වැඩිදුර පර්යේෂණය සඳහා යොමු වන පර්යේෂකයන්ට සිය පර්යේෂණ නිමිවළලු පුළුල් කර ගැනීමට අවස්ථාව සැලකෙනු ඇත.

ප්‍රමුඛ පද: පුස්තකාල ග්‍රන්ථ, ශ්‍රමවිභජන ක්‍රියාවලිය, පුස්තකාල ග්‍රන්ථ කලාව, ශිල්ප ක්‍රම, තාක්ෂණික

ක්‍රියාවලිය

හැඳින්වීම

සිංහලයාගේ ලේඛන ක්‍රමයේ ආරම්භය පිළිබඳ ව විමසීමේදී එය ඉතා ඈත අතීතය දක්වා දිව යන බවට සාධක ඇත. ලංකා ඉතිහාසය සම්බන්ධයෙන් ලියැවී ඇති මහාවංසය නම් වූ විශිෂ්ට පුරාවෘත්තයට අනුව, ලේඛන යුගයේ ආරම්භය ක්‍රි. පූ. 500 දක්වා ඈත අතීතය කරා දිව ගියේ වුවද එම වකවානුවට අයත් ලේඛනයක් හෝ ග්‍රන්ථයක් සොයා ගැනීම දුෂ්කරව පවතී. ඒ අනුව ලංකාවේ ලේඛන කටයුතුවල ආරම්භය සොයා ගත හැකි වනුයේ ක්‍රි. පූ. 300 දී පමණ සිට වන අතර එය බුදු සමයේ ආරම්භයත් සමඟ බද්ධව පවතී (මහාවංසය, 1912, පරි. 7 ගා. 51, 57).

එසේ බුදු සමය හා ඇරඹී ලේඛන කලාව, ක්‍රි. ව. 1 සියවස වන විට තල් කොළයේ ලේඛන ගත වීම සිදු වූ අතර එය ශත වර්ෂ 3 ක් හෙවත් වර්ෂ 300ක පමණ කාලයක් මුළුල්ලේ මහා ස්ථවිරවරුන් විසින් මුඛ පරම්පරාගතව රැගෙන එන ලද ත්‍රිපිටක ධර්මය හෙවත් බුද්ධ භාෂිතය සංඝායනා කොට ලේඛන ගත වූවකි (මහාවංසය 1912, පරි. 37 ගා. 227, 230). මෙය ලක්දිව මෙතෙක් සිදු වූ පැරණිතම ලේඛන සම්ප්‍රදායත්, අක්ෂර වර්ගත්, විරාම ලක්ෂණ ආදී ලේඛනය සඳහා යොදා ගැනෙන්නා වූ විවිධ ලක්ෂණත්, ලේඛන මාධ්‍යයත්, ශිල්ප ක්‍රමත් සම්බන්ධයෙන් ස්ථිරසාර තීරණයන්ට එළඹ ඇති අවස්ථාවක් බව පැරණි අත්ලිපි හෙවත් පුස්තකාල ලේඛන විමර්ශනයේ දී පෙනී යයි. මෙම තලපත් හි ලේඛනගත කිරීමේ ආරම්භය මෙතෙක් ලක්දිව ඇති වූ ග්‍රන්ථ නිෂ්පාදන කලාවේ පැරණිතම වූත් විශාලතම වූත් ලේඛන ප්‍රතිව්‍යුත්පාදන ක්‍රියාවලිය වූ බව සඳහන් කළ හැකිය.

මෙසේ පුස්තකාල හෙවත් තලපත් ආධාර කොට ගෙන ලක්දිව ලේඛන කටයුතු ආරම්භ කළ අතර පැරණි හසුන්පත් සඳහා බෙහෙවින් ම මෙම තල්පත් භාවිතා කරන්නට ඇති බවට මහාවංසය කරුණු දක්වයි. එවැනි

හසුන්පත් හා ඒවාට පිළිතුරු පත් ලද බවට ද තොරතුරු රැසක් ද පැරණි මූලාශ්‍රවල සඳහන් වේ (මහාවංසය, 1912, පරි. 22 ගා 7).

මේ අනුව බලන කල පැරණි සිංහල සමාජය පුද්ගල පරිහරණය සඳහා අවශ්‍ය බොහෝ දේ සම්පාදනය කර ගැනීමට හැකි ශක්තියෙන් සිටි බවත්, ඒ සඳහා උවමනා සම්පත් තම වට පිටාවෙන් හෙවත් අවට පරිසරයෙන් ලබා ගැනීමට පුරුදු වී සිටි බවටත් සාක්ෂි පෙනෙන්නට තිබේ. ආහාර, නිවාස, ඇඳුම්, පැළඳුම් පමණක් නොව ඵදිනෙදා ජීවිතයට අවශ්‍ය අනෙකුත් සෑම සියලු ද්‍රව්‍යක් ම සම්පාදනය කර ගැනීම සඳහා පැරැන්නන් විසින් දේශීය අමුද්‍රව්‍ය භාවිතා කර ඇති අතර ලක්දිව ග්‍රහ්ථකරණය සඳහා අවශ්‍ය මෙන්ම භාවිතා කළ පුස්කොළ පොත් සම්පාදනයට අවශ්‍ය දේශීය අමුද්‍රව්‍ය මෙන් ම ශ්‍රමය ද ලබා ගෙන ඇත්තේ තම අවට වටපිටාවෙනි.

ශ්‍රී ලංකාවේ ලේඛන කලාව සම්බන්ධයෙන් කරුණු විමසා බලන විට පුස්කොළයට හිමි වන්නේ අද්විතීය ස්ථානයකි. ක්‍රි. පූ. යුගයේ සිට විවිධ ද්‍රව්‍ය ආධාර කර ගනිමින් ලේඛන කලාව ආරම්භ කළ ලාංකිකයා ඒ සඳහා යොදා ගත් අමුද්‍රව්‍ය රාශියකි. ඒ අතර ගස් පොතු, පට්ටා, ගල් පෝරු, ලී කැබලි, දැව පුවරු, උණ පතුරු, සත්ව හම්, ඇත් දත්පුවරු, ගඩොල්, මැටි බඳුන්, තඹ, රන්, ලෝහ තහඩු, වළං, වැටකෙයියා පත් හා තලපත් හඳුන්වා දිය හැකිය (සේනාධීර, 1992; කුලසූරිය, 1996; Gunaratne, 2006). මේ සියල්ල දේශීය අමුද්‍රව්‍ය පමණක් නොව එවකට භාවිතා වුණු හා දැනට භාවිතයේ පවත්නා ලේඛන මාධ්‍යයන්ය. ලිවීම සඳහා භාවිතා කළ මෙම මාධ්‍යයන් සම්බන්ධයෙන් විමසීමක යෙදෙන විට පෙනී යන වැදගත් කාරණය නම් ඒ ද්‍රව්‍ය සියල්ලම ස්වභාවයේ පවත්නා ආකාරයෙන් ලේඛන කටයුතු සඳහා භාවිතා කිරීමට නොහැකි වීමයි. මේ සියල්ල ලේඛනය සඳහා හෙවත් එහි මතුපිට අකුරු ලිවීම සඳහා සුදුසු මතුපිටක් හෙවත් පෘෂ්ඨයක් ඇති වන පරිද්දෙන් සකසා ගැනීමක් හෝ පදම් කර ගැනීමක් සිදු කර ගත යුතුයි. ඒ සඳහා බොහෝ විට අන්‍ය පුද්ගලයන්ගේ සහාය හා කුසලතාව ද අවශ්‍ය වී ඇති බව පැහැදිලි කාරණයකි. නිදසුනක් ලෙස ලෝකුරුවා, කම්මල්කරුවා හෝ වඩු කාර්මිකයාගේ සහාය සහ දැනුමක් ඔවුන්ගේ ශිල්ප ඥානයන් උපයෝගී කර ගනිමින් මෙසේ භාවිතා කරන ද්‍රව්‍ය ලේඛනයට අවශ්‍ය පරිදි සකසා ගත යුතු වේ. ඒ අනුව බලන කල තලපත්හි ලේඛන කටයුතු සිදුකිරීම වර්තමානයේ මුදුණ වන අභ්‍යාස පොත්හි ලිවීම තරම් පහසු කටයුත්තක් නොවන බවට අනුමාන කළ හැක.

පර්යේෂණ ගැටළුව

මේ සම්බන්ධයෙන් මෙතෙක් කලක් කර ඇති පරීක්ෂණ, පර්යේෂණ, සමීක්ෂණ වාර්තා, හා පළ වී ඇති ලිපි, ග්‍රන්ථ ආදිය විමසා බැලීමේ දී පෙනී ගිය කරුණක් වූයේ පුස්කොළ ලේඛන කලාව සම්බන්ධයෙන් බොහෝ විද්වතුන්ගේ අවධානය යොමු වී ඇත්තේ ලේඛනය සඳහා තලකොළය සකසා ගැනීම, ඒ මත අකුරු ලියන ආකාරය, විවිධ පුස්කොළ එකතූන්, ඒවාහි විශේෂතා, නාම ලැයිස්තු හා ඒවායෙහි අන්තර්ගතය හෝ තැන්පත් වී ඇති පන්සල් හෝ ස්ථාන, පුස්කොළ පොත් සංරක්ෂණය හා ආරක්ෂණය යනාදී ක්‍රියාවලීන් සම්බන්ධයෙන් වන අතර, මෙය ලේඛනය සඳහා යොදා ගන්නා තෙක් සිදු වන සුවිශේෂී ක්‍රියාවලිය හා පුස්කොළය පොතක් වශයෙන් එය නිම වන තෙක් සිදු කෙරෙන්නා වූ නොයෙක් ශිල්ප ශාස්ත්‍ර හා තාක්ෂණික ක්‍රියාවලිය හෙවත් එම කර්තව්‍යයන් සඳහා යෙදවී ඇති පුද්ගල සහභාගිත්වය එනම්, ඒ සඳහා යෙදී සිටියා වූ පිරිස් හා ශ්‍රමිකයන් සම්බන්ධයෙන් මෙන්ම ඔවුන් කුමන ආකාරයේ කර්තව්‍යයන්ගෙන් මෙම නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය හා සම්බන්ධ වී ද යන්න සම්බන්ධයෙන් සාකච්ඡාවට භාජනය වී නොමැති අතර ඒ සම්බන්ධයෙන් වැදගත් ප්‍රාමාණික කරුණු සොයා ගැනීම ද අති දුෂ්කරව පවති.

පර්යේෂණ අරමුණු

එසේ හෙයින් මෙම ලිපියෙහි මූලික අරමුණ වන්නේ පැරණි ග්‍රන්ථ ප්‍රත්‍යුත්පාදන ව්‍යාපාරය සඳහා බෙහෙවින් යොදා ගත් පුස්කොළය, එහි ලිවීමේ නිමාව දක්වා සකස් කිරීම සඳහා පුස්කොළ කර්මාන්තය හා අත්‍යන්තයෙන් බැඳී පැවතියා වූ ශ්‍රමිකයන් මෙන්ම එවක සමාජයේ තිබුණු ශ්‍රම විභජන ක්‍රියාවලිය එම කටයුත්ත ඉතා සාර්ථකව ඉටු කිරීමට දායක වූයේ කෙසේද යන්න විමසා බැලීමයි. එහිදී, පුස්කොළ ලේඛනය සඳහා තල ගොබය තෝරා ගැනීමේ ක්‍රියාවලියේ සිට පුස්කොළ පොතක අවසන් නිමැවුම දක්වා සිද්ධ කෙරෙන්නා වූ තාක්ෂණික ක්‍රියාවලියත්, ඒ හා බැඳුණු ශිල්ප ශාස්ත්‍ර, කලා හා පුද්ගල සහභාගිත්වය මෙන්ම ශ්‍රමදායකත්වයන් සම්බන්ධයෙන් මෙහි දී වැඩිදුර කරුණු සලකා බැලේ.

පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය

මෙම අධ්‍යයනය සඳහා භාවිතා කළ පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය වන්නේ ග්‍රන්ථ සන්ධාර පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය හෙවත් ද්විතීයික පර්යේෂණ ක්‍රමවේදයයි. මෙම ක්‍රමවේදයට අනුව උක්ත සඳහන් කාරණය සම්බන්ධයෙන් මෙතෙක් ලියැවී ඇති ඓතිහාසික විශ්ලේෂණ හා ඒ සම්බන්ධයෙන් පළ කර ඇති ලිපි ලේඛන මෙන්ම මෙම මාතෘකාවට අදාළ වැදගත් පුවත්පත් ලිපි මෙන්ම ශාස්ත්‍රීය ග්‍රන්ථ ද විධිමත් ලෙස විමර්ශනය කිරීම තුළින් මෙම ප්‍රස්තුතයට අදාළ අරමුණු විමර්ශනයට ලක් කර ඇත. එමෙන්ම අධීක්ෂණය ඔස්සේ මේ සම්බන්ධයෙන් ඇති සියලු කරුණු කාරණා සොයා බලා දැනට මුදුණය කර ප්‍රකාශවට පත්කර ඇති තත් විෂයට අයත් කෘති හා සුවි සම්බන්ධයෙන්ද

මූලික අවධානය යොමු කොට උක්ත ප්‍රස්තුතය පිළිබඳව ඉදිරිපත්ව ඇති අදහස් හා මතිමතාන්තර විධිමත් ලෙස විවරණය කිරීම තුළින් ප්‍රස්තුතය විමර්ශනයට ලක් කිරීම සිදු කරනු ලැබේ. එහිදී මූලික පැරණි සාහිත්‍යාගත තොරතුරු ද සැලකිල්ලට ගනිමින් කරුණු ඉදිරිපත් කෙරේ.

අධ්‍යයනයේ ප්‍රතිඵල

තලකොළ ලේඛන ක්‍රමය ආශ්‍රිත ශ්‍රම විභජනය

පුස්තකොළ පොතක් සම්පූර්ණ වීම සඳහා අංග 4 ක් අත්‍යවශ්‍ය වේ. එනම් පොත් කම්බා, ලියු තල් කොළ, හුය හා සකියා මූලිකව තිබිය යුතුය. එහෙත් මෙම කොටස් 4 සම්පූර්ණ කර ගැනීම සඳහා බොහෝ පුද්ගලයන්ගේ සහාය අවශ්‍ය වේ. සමහර විටෙක තලපත් එමෙන්ම එහි අකුරු ලිවීම සඳහා භාවිත කළ පන්තිඳන් නොතිබෙන්නට සකල සත්වයා කෙරෙහි පහළ කරුණාවෙන් දෙසා වදාළ බුදු දහමේ සාරාර්ථය වර්තමානිකයන්ට දායාද නොවන්නට ද බොහෝ සෙයින් ඉඩ තිබිණි. කෙසේ වුවද පැරණි ලේඛන සම්බන්ධයෙන් සඳහන් වන සටහන් තරමට ම ඒ සඳහා භාවිත වූ උපකරණ සම්බන්ධයෙන් පැහැදිලි සටහන් ලැබෙනුයේ ඉතා කලාතුරකිනි.

තලපත ලේඛනය සඳහා උපයෝගී කොට ගැනෙන්නට ඒ සඳහා වූ අවශේෂ කටයුතු සඳහා බොහොමයක් පිරිස් හා උපකරණ, මෙන්ම කලාශිල්ප, ශිල්ප ක්‍රම වාරිත හා වාරිත ආධාර වූ බව හා පිළිපැද ඇති බව සිතිය හැකිය. මෙහිලා ප්‍රථමයෙන් ම පුස්තකොළ පොතක් සම්පාදනය කර ගැනීම සඳහා තල ගොබය තෝරා ගැනීමේ සිට ලේඛනයට ගන්නා තෙක් ඒ සම්බන්ධව අනුගමනය කරන්නා වූ සාම්ප්‍රදායික එහෙත් අඛණ්ඩව පැවති තාක්ෂණික හා ශ්‍රම විභජන ක්‍රියාවලිය කෙසේ දැයි විමසා බැලීම උචිතය.

පුස්තකොළ සඳහා තල ගස ලකුණු කිරීම/ ගොබ තෝරා ගැනීම

තල වර්ග 205 කින් තල උපකුලකය යටතේ භාවිතා වන ගස තලපත් ලබා ගැනීමට යොදා ගැනේ. එම ගසට අයත් උද්භිද නාමය “Corypha umbraculifera” නම් වේ (De Silva, 1938). මෙම තලකොළ සිංහලයා අතර ප්‍රචලිත වී ඇත්තේ තල කොළය හෙවත් පුස්තකොළය නමිනි. ග්‍රන්ථ සැකසීම සඳහා භාවිතා කරනුයේ නොමේරූ තල ගොබයි. මේරූ හෝ පමණට වඩා ළපටි තලකොළ ලබා ගතහොත් තනා ගත් තල කොළ හෝ පුස්තකොළ පොත දීර්ඝ කාලයක් පවත්වා ගැනීමට නොහැකි වේ. එබැවින් මෙහි පළමු අදියර වනුයේ ලේඛනය සඳහා තල ගොබයක් වෙන් කිරීමට “තල ගස ලකුණු කිරීමයි”. තරුණ තල ගසක් වීම, ලේඛනයට සුදුසු දිග පලළ ඇත් ශාක පත්‍ර ඇති ගසක් වීම, දිලීර රෝග හෝ කුරුම්ණියන් කෑමෙන් තොර වීම, නිරෝගී වීම යන කාරණා සලකා බැලීම මූලික පියවර වේ (ධම්මරතන හිමි, 2019). ඒ සඳහා දැනුවත් පුද්ගලයෙකු ඉදිරිපත් වන අතර එම තලගස සලකුණු කර එය ප්‍රමාණවත් ලෙස මේරීමට සැලැස්විය යුතුය. ලේඛන සඳහා තෝරා ගන්නා තල ගොබය නොමේරූ එහෙත් මේරීමට ආසන්නයේ පවත්නා තල ගොබයක් විය යුතුය.

තල ගොබය කැපීම

තල ගොබය කපන්නට පෙර දිනයේ සම්ප්‍රදායානුකූලව ඊට මල් පහන් පූජා කොට, ශබ්ද පූජා පවත්වා වන්දනාමානාදිය කර එය කැපීමට එයට අරක් ගත් දෙවිදේවතාවන්ගෙන් අවසර ආදිය ගත යුතුයි (රණසිංහ, 2000). එම ගොබය කැපීම සඳහා වාරිත වාරිත හෙවත් විරාගත සම්ප්‍රදායන් පවතී. ඒ සඳහා ශ්‍රව දිනයක් ලෙස සැලකෙනුයේ මාසේ පෝය ලැබීමට දින 2-3 කට පෙර දිනයන්ය. එවන් දිනෙක එනම් රාත්‍රියේ කරුවල වැටීමට පෙර දිනයක තල ගොබය කපා ගැනීමෙන් තල කොළවලට සිදු විය හැකි හානි හා විනාශ ආදිය අවම වන බවට ගැමි ජනයා අතර විශ්වාසයක් පවතී.

මෙම කර්තව්‍යය ගරු සත්කාර ඇතිව සිදු කෙරෙන අතර ඒ සඳහා පංච ශීලයෙහි පිහිටියා වූ ප්‍රවීණත්වයක් ඇති පුද්ගලයෙකු යොදා ගැනේ. නැකත් ශාස්ත්‍රයට අනුව නැකැත්කරුවා විසින් පිරිසිදු නැකතක් සොයා දීමෙන් අනතුරුව මෙම කර්තව්‍යය සිදු කිරීමට තෝරා ගත් පුද්ගලයා වතාවත් අනුව පේවී, පංච ශීලයෙහි පිහිටා, සුදු පිරුවට හැඳ සිය කටයුතු ආරම්භ කළ යුතු වේ. කැපුම් ස්ථානයට පෙර කැපුම් සලකුණක් යෙදිය යුතුය. එය “කට්ට කැපීම” නම්. ඉන් පසු ගොබය කපා ගන්නා අතර එය බීමට නොදමා බා ගැනීමට අවශ්‍ය වේ. එසේ ප්‍රවේශමෙන් කපා ගෙන පහතට බා ගත් ගොබය පුද්ගලයන් කීප දෙනෙකුගේ ආධාරයෙන් කර මතින් තබා ගෙන පංසලට හෝ අදාළ ස්ථානය කරා වැඩම කරවා ගනී. මෙම කර්තව්‍යයන් තුනම සිදු කිරීමේ දී බෙර, තම්මැට්ටම්, දවුල් ගසා කුඩා පෙරහරකින් මෙම ගොබය අදාළ ස්ථානය කරා රැගෙන යනු ලබයි. මේ අනුව බලන විට නැකැත්කරු, බෙරකරු හා පැවිදි පුද්ගලයන්, ගිහි පුද්ගලයන් මේ සඳහා සම්බන්ධ වී සිටින බව පෙනේ. පූජනීය කටයුත්තකට හෙවත් ධර්මය, ජෝතිෂ්‍යය වැනි විෂයයන් ලේඛන ගත කිරීම සඳහා මෙම තල් කොළ යොදා ගන්නා බැවින් බෞද්ධ වතාවත් අනුව මෙම කර්තව්‍යයන් සිදු කිරීම දක්නට ලැබේ (ලගඹුව, 2006).

මෙසේ කපා ගත තල ගොබයක් සාමාන්‍යයෙන් අඩි 10 - 20 දක්වා දිග වන අතර එහි අඩංගු තල කොළ ප්‍රමාණය 80 - 100 පමණ විය හැකි බැවින් එම කටයුතු කිරීම සඳහා කිහිප දෙනෙකුගේ සහයෝගය අවශ්‍ය වන බව නොකිව මනාය (රණසිංහ, 2000). මෙසේ තලගොබය තෝරා නියමිත පරිදි කපා නොගතහොත් ඉන්පසුවට සිදු කෙරෙන්නා වූ සියළු කටයුතුවල උපරිම එල ප්‍රයෝජනයක් ගත නොහැකි වනවා පමණක් නොව කාලය, ශ්‍රමය හා උපයෝගීතාවද හීන වනවා ඇත.

ඉරටු ඉවත් කිරීම

මේ සඳහා ද විශාල පිරිසක සහාය අවශ්‍ය වේ. එමෙන්ම මෙහිදී භාවිතා වන උපකරණය දැලිපිහිය හා පිහිකටුව වේ. මෙම දැලි පිහිය හා පිහි කටුව භාවිතා කරමින් කොළ කපා ගැනීම හා තල කොළයේ මැද ඉරටුව ඉවත් කර ගැනීම සිදු කරනු ලැබේ. තල ගොබයේ පිට පැත්තේ ඇති ඉරටුව "පිට ඉරටුව" වන අතර අනෙක් ඉරටුව "බඩ ඉරටුව නම් (ධම්මරතන හිමි, 2019). මෙම උපකරණය යකඩවලින් සාදා ඇති අතර එය විශේෂිත වූ උපකරණයකි. එනම් එක් කෙලවරක තියුණු ලෝහ කටුවක් සහ අනෙක් කෙලවර කොළ කැපීමේ පිහි තලයකින් ද සමන්විත මෙම උපකරණය අවශ්‍ය විටෙක එකම කොපුවක බහා හැකිලිය හැකි අන්දමට සාදා ඇත (ලගච්ච, 2006).

වට්ටු සාදා තම්බා ගැනීම

ග්‍රන්ථය සැකසීම සඳහා කපා ගත් තල කොළ තම්බා ගැනීමට අවශ්‍යය. මේ සඳහා ඉරටු ඉවත් කරන ලද තල්කොළ රවුම් දරනු ආකාරයට ඔතමින් රෝලක් මෙන් සාදා ගත යුතුය. මේවා "වට්ටු නම්" (De Silva, 1969; කුලසූරිය, 1996; Gunawardhana, 1997). මෙයද බෙහෙවින් කාලය හා ශ්‍රමය වැය වන කටයුත්තක් වන අතර එසේ සාදා ගත් වට්ටු තම්බා ගත යුතුය. එසේ තම්බා ගැනීමේදී ඒ සඳහා යොදා ගැනෙන ඖෂධීය වටිනාකමකින් හා ගුණයකින් හෙබි ශාඛමය ද්‍රව්‍ය බොහොමයක් යොදා ගනී. ඒවා එක් ප්‍රදේශයෙන් ප්‍රදේශයට වෙනස් වන අතර සොයා ගැනීම සඳහා ද වෙහෙසිය යුතුය. එබැවින් එම කළමනා එකතු කර ගැනීම සඳහා ද වෙහෙසිය යුතුය අතර එම කළමනා එකතු කර ගැනීම සඳහා පිරිස් ද අවශ්‍ය වේ. එමෙන්ම මේ සඳහා අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය එකම පරිසරයකින් ලබා ගැනීමට ඇති නොහැකියාව නිසාම මේ සඳහා කැප වී ඇති පිරිසක් සිටිය බවටද වාර්තා වේ. ගම්මුත්තේ සහායට අමතරව, පුස්තකාල හෙවත් තල කොළ සැකසීම ව්‍යාපාරයක් වශයෙන් සිදු කරන ප්‍රදේශයන්හි මේ සඳහා යොදා ගැනෙන අමුද්‍රව්‍යය නම් නොමේරු අන්තෘපි කොළ (Piyadasa, 1985), පැපොල් කොළ හා පැපොල් ගැට (රාමනායක, 1998). බෙලි කොළ හා ගෙඩි, කැප්පෙටියා කොළ හෝ පින්ත කොළ, බෝඹු කොළ, වී කරල්, පිරිසිදු ජලය, තඹ හැලියක් හා ලී කෝටු කිහිපයක් ද අවශ්‍ය වේ (අලහකෝන්, 2007). නොයෙක් දෙනාගේ සහයෝගයෙන් සොයා ගත් මෙම ද්‍රව්‍ය ඉන් පසු කුඩා කැබලිවලට කපා ගැනීමට අවශ්‍ය වේ. අනතුරුව තෝරා ගත් තඹ මුට්ටියෙහි වට්ටු හා මෙම ඖෂධීය ද්‍රව්‍ය තට්ටු ක්‍රමය අසුරා ඒ මත කෝටු කැබලි අසුරා ගත යුතුයි. එසේ සිදු කිරීමෙන් වට්ටු තැම්බෙන විට මුට්ටිය උඩට ඒම වැළකේ. ඒ සඳහා ලී කෝටු මත බරක් ද තබා ගත යුතුවේ. ඉන් පසු මෙසේ පැය 04ක් පමණ තම්බා ගත් කොළ දිග හැර වේලා ගත යුතු වේ. පවතේ වියලා ගත් තල කොළය සඳ ඇති රාත්‍රියෙහි පින්තට දමා නැවත නැවත මෘදු කර ගැනීමද සිදු කරයි.

තල්කොළ වේලා ගැනීම

මේ සඳහා වට්ටු ලෙස සැකසූ තල කොළ දිග හැර ගත යුතුය. ඉන් පසු ඒවා නූලක හෝ වැලක එකිනෙක නොගැටෙන ලෙස එක් කොණකින් අල්ලා ගැට ගසා ගත යුතුය. මෙය "කොළ වැල" නම්. එසේම ඒවා දින 03 ක් පමණ හෝ වැඩි ගණනක් මද පවතේ දමා වේලා ගත යුතුය. නැවතත් මෙසේ වේලා ගත් තල්කොළ, විෂ්කම්භය අඩියක් පමණ වන සේ වට්ටු ලෙස ඔතා ගත යුතු වේ. මෙසේ ඔතන ලද දරනු දින 03 ක් පමණ පින්තට දමා පදම් කළ යුතුය. මෙසේ පින්තේ දමන විට කළ යුතු වැදගත් කාර්යයක් වනුයේ සවසට එම කොළ තෙමීමත් නැවත උදෑසන සෝදා වට්ටු ගැසීමෙන් කොළවල ඇති වී ඇති උස් පහත් තැන් සම වී, ඇද නැති වී සම මට්ටමකට පත් වේ.

මෙම කර්තව්‍යන් දෙස විමසා බලන විට පෙනී යන වැදගත් කරුණක් වන්නේ එක් තල ගොබයක් සකසා ගැනීම සඳහා විශාල ශ්‍රමයක් වැය කිරීමට සිදු වීමයි. මෙසේ සැකසූ තලකොළ ලිවීම සඳහා භාවිතයට නොගන්නේ නම් ඒවා නැවත දරනු ගසා දුමක තැන්පත් කර ගත යුතුය. එසේ තැන්පත් කිරීමෙන් ආරක්ෂා වන අතර කොපමණ කලක් වුව තබා ගත හැකි වේ (De Silva, 1969).

තලකොළ පදම් කිරීම

තම්බා ගත් තල කොළ භාවිතයට ගන්නේ නම් ඒවා පදම් කර ගත යුතුය. පදම් කරනවා යනු ලේඛනය සඳහා සුදුසු මතුපිටක් හෙවත් පෘෂ්ඨයක් ලබා ගැනීමයි. වෙහෙර, විහාර, පංසල් ආශ්‍රයෙන් මෙම කටයුත්ත සිදු කෙරෙන විට කුඩා ස්වෘමින් වහන්සේලා මහත් උනන්දුවෙන් මෙම කටයුතු සඳහා සහයෝගය ලබා දේ. මේ සඳහා දැනුමැති දෙදෙනෙක් හෝ එක් අයෙක් අවශ්‍ය වේ.

ඒ සඳහා සිනිඳු පෘෂ්ටයක් ඇති ලියක ආධාරයෙන් (De Silva, 1969) තල් කොළ මැද ගත යුතුය. එයට පුවක්, ගැඹුම, රුක් අත්තන හෝ වෙලන් වැනි දැව සොයා ගත යුතුය. එම දැව කඩා නොවැටෙන පරිදි ලී ආධාරක මත රඳවා ගැනීම හෝ ගස් දෙකක් මත රඳවා බැඳ ගත යුතුය. ඉන්පසු තල් කොළයේ එක් පසෙක බරක් ඇති ගලක් හෝ ගඩොලක් ගැට ගසා අනෙක් පස අතින් අල්ලා ගත යුතුය. මෙය "මදින ගල" හෙවත් "පඩිගල" නමින් හඳුන්වනු ලැබේ. (Piyadasa, 1985). පුස්කොළ මදින ගස හඳුන්වනු ලබන්නේ "හේම කඳ" යනුවෙනි. මෙහි මැදීමෙන් තලකොළය හේම වන බැවින් ඒ නාමය ඊට අනුරූප වේ. එක් කොළයක දෙපස මැද ගැනීම සඳහා අවම වශයෙන් 50-100 වතාවක් පමණවත් කොළය හේම කඳ මත ඉහළට පහළට ඇද ගත යුතුය. එසේ හෙයින් මෙම කර්තව්‍ය සඳහා කාලය, ශ්‍රමය, හා පිරිස් බලය අධික ලෙස වැය වන කටයුත්තක් බව පෙනේ. මෙසේ කොළ මදින විට රත් වීමෙන් ලිවීමට සුදුසු මට සිඵු සිනිඳු පෘෂ්ටයක් ලබා ගත හැකි වේ (ධම්මරතන හිමි, 2019; De Silva, 1938; 1947; 1969).

තල කොළය කපා ගැනීම

තල කොළය ශාස්ත්‍රීය කටයුත්තට අවශ්‍ය වන පරිදි දිග හා පළල සහිතව 4 පැත්තම කපා ගත යුතුය. දැනට නිපද වී ඇති පුස්කොළ ග්‍රන්ථ පරික්ෂා කරන විට පෙනී යන කාරණයක් නම් වැදගත් ග්‍රන්ථ සියල්ල දිග අඟල් 6 - 32 දක්වාත් පළල අඟල් 02 , 2 3 / 4 දක්වාත් කපාගෙන ඇති බවයි (De Silva, 1938; පරණවිතාන, 1996). ඒ හැර ඉතා කුඩා හෙවත් දිගින් අඩු පුස්කොළ පොත් තිබිය හැකි වුවද ඒවා එතරම් ශාස්ත්‍රීය වටිනාකමක් ඇති තොරතුරු ලිවීම සඳහා භාවිත කර නැත. තල කොළ පොතට අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට කැපීම සඳහා ඒ සඳහා සකසා ගත් අවිචු ඇත. මේවා හුදෙක් ලියෙන් තැනුවේ වෙයි. ඒ අනුව මෙම අවිචු තනා ගැනීම සඳහා වඩු කාර්මිකයන් ද සහාය කර ගෙන ඇති බව පෙනේ. තල කොළ කිහිපයක් මෙම අවිචුවට මැදි කොට ගෙන අවශ්‍ය දිග සනිටුහන් කොට ගෙන කපා ගනී. මෙහිදී තල කොළයේ දෙපස එනම් මැදීමේ දි බරක් එල්ල පසු හා අතින් පස එනම් අතින් අල්ලාගත් කොන සිහින් බැවින් එම දෙපසම ග්‍රන්ථ ලිවීම සඳහා යොදා නොගැනේ. මෙසේ තල ගොබයකින් තලකොළ 100-200 ක ප්‍රමාණයක් එකවර කපා ගත හැකි වේ. දළ වශයෙන් ගත් කළ පිටක ග්‍රන්ථ සඳහා වියත් 3 ක් ද කේන්ද්‍ර වැනි කටයුතු සඳහා අඩි 4 ක දිගින් යුක්තව ද තල කොළ කපා ගැනීම සිදු වේ. ඉවත් වන පුස් කොළ කැබලි වෙද සිටිටු, වෙද පොත් වැනි විෂයයන් ලිවීම සඳහා භාවිත කෙරේ.

අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට තල කොළ කැපූ පසු කොළයේ ඉතිරි වී ඇති නූල් වැනි කෙඳි ඉවත් කර ගැනීම සඳහා තල කොළ නිමහම් කිරීම කළ යුතුය. නිමහම් කිරීමේ දී වට්ටට ඇති වී ඇති නූල් වැනි කෙඳි පුළුස්සා ගනී. ඒ සඳහා රත් වූ යකඩයක් භාවිත කෙරේ. එය "පත්තුල" නම් (Piyadasa, 1985). එම යකඩය රත් කර කපා ගත් කොළ වට්ටට ගැමෙන් හෙවත් ඇතිල්ලීමෙන් තල කොළයෙන් සුවයක් නිකුත් වී නූල් වැනි කෙඳි ඉවත් වී පොත වට්ටට ආරක්ෂිත නිමාවක් ලබා දේ මෙය "රත ගැම" නම් වේ.

රූප සටහන 1. පොත සකස් කර ගැනීම

සිදුරු විද ගැනීම

සාදා ගත් තලකොළවල සිදුරු විද ගැනීම උවමානාය. මේ සඳහා උල්ව තනා ගත් යකඩ කටුවක් භාවිතා වේ. සිදුරු විද ගැනීම සඳහා අනුගමනය කරන ක්‍රමවේදයක් ඇත. ඒ සඳහා වරක් සමාන කොටස් 03කට නවාගත් තල කොළය දිග හැර නැවත වරක් සමාන කොටස් 04කට නවා ගත යුතුය. ඉන් පසු දිග හරින ලද පත් ඉරුවෙහි 3 සහ 4 නැවුම් අතර සුළු පරතරය මධ්‍යයෙහි සිදුර විදීම සිදු කරනු ලැබේ (De Silva, 1938). ඉන් පසු කපා ගත් සිදුර වටා රත් වූ යකඩ කටුවකින් පුළුස්සා ගනී. මේ ආකාරයට සිදුරු 02 ක් විද ගනී. සිදුරු විද ගැනීමෙන් ඉවත් වන රවුම් කැබලි සඳහා "කරස්" යන නම භාවිතා වේ. මෙම සියළු කර්තව්‍යයන් කරනු ලබන්නේ පුහුණුන් පිරිස් බව නොකිව මනාය.

මේ ආකාරයට කොළ තම්බා, පදම් කරගෙන සාදා ගත් තල පන්ඉරු එකට එකතු කර ගත් විට එය 'පුහු පොත් ගෙඩිය' නමින් හඳුන්වනු ලැබේ (පරණවිතාන, 1996; සෝරක, 1999). එනම් සිදුරු විද සාදා ගත් තල කොළයේ කිසිවක් නොලියූ බැවින් පුහු හෙවත් හිස් යන අර්ථයෙන් මෙම නම භාවිත කරති.

තලපත් මත ලිවීම

මෙසේ සියළු කාර්යයන් නිම කර ගත් පසු "පුහු පොත් ගෙඩිය" (Piyadasa, 1985) මත ලිවීම ආරම්භ වේ. මෙම අවස්ථාව ද සුභ මුහුර්තයෙන් සිදු කෙරෙන බැවින් නැකත් බලා ගුහ දිනයක්, වේලාවක් ඒ සඳහා යොදා ගත යුතුය. මෙසේ නොයෙක් ක්‍රමවේදයන් හා ශිල්ප ක්‍රම භාවිතයෙන් සාදා ගත් තලපත් මත බොහෝ විට ලිවීමේ කටයුතු සිදු කරනු ලබන්නේ ස්වාමීන් වහන්සේලා විසින්ය. එයට හේතුව නම් එවක ලංකා සමාජයේ ධර්ම ප්‍රචාරක කටයුතු සියල්ලම පාහේ රැඳී තිබුණේ පිරිවෙන් ආශ්‍රිතව වීම නිසා, පුස්තකොළ මත පිටපත් කොට එම ධර්මය ප්‍රචාරය කිරීම සඳහා සහයෝගය දැක්වුවේ ස්වාමීන් වහන්සේලා හෙවත් පැවිදි පක්ෂයයි. එබැවින් අද ද බොහෝ අවස්ථාවන්හි දී පුස්තකොළ පොත්හි ලේඛන කටයුතු සිදු කරනුයේ පැවිදි පක්ෂය විසින්ය.

පුස්තකොළ ලේඛනයන්හි ලිවීම සඳහා භාවිතා වන උපකරණ දෙකකි. ඒවා උල්කටුව හා පන්හිඳ ලෙස හැඳින්විය හැකිය. ලේඛන කලාවට ආධුනිකයින් විසින් භාවිතා කරනු ලබන්නේ උල් කටුවයි. එය තරමක් මොට හෙවත් තියුණු නොවූ උපකරණයකි (De Silva, 1969). එසේම එය කැටයම් ආදියෙන් තොරව තනා ගත්තකි. ඉන් බලාපොරොත්තු වනුයේ තල කොළය මත අකුරු ලිවීම සඳහා හුරුවක් ලබා ගැනීමයි (De Silva, 1938). ඒ අනුව පුහුණු කරවන්නන් හා පුහුණු වන්නන් යන දෙපිරිසක් ද සිටිය යුතු අතර පුහුණු කරවන්නන් විසින් උල් කටුව තල කොළය මත හසුරුවන ආකාරයත් එය කොතරම් ගැඹුරට තලපත මත රැඳවිය යුතු ද යන්නත් පුහුණු කරවිය යුතුය. දක්ෂ ගුරුවරයෙකු යටතේ හොඳින් ලේඛණය ප්‍රගුණ කිරීමෙන් කෙනෙකුට පුස්තකොළ ලේඛන විධි පිළිබඳ ප්‍රවීණයෙකු විය හැකිය.

පන්හිඳ භාවිතා කරනුයේ පුහුණු වූවන්ය. එය තියුණු එමෙන්ම වානේ ලෝහයෙන් සැදුණු උපකරණයකි. එහි අග කොටස බරකින් යුත් ඡත්‍රයකින් නිමහමය. ලංකාවේ දැනට දක්කට ඇති පන්හිඳ බොහොමයක් ලෝහයෙන් සැදුණේ වෙයි. මෙය කිසියම් ලෙසකට ප්‍රමාණවත් බරක්, දිගක්, හැඩයක් හා නිමාවක් සහිතව සෑදී උපකරණයක් වූ අතර එය ලේඛනය සඳහා භාවිතා කිරීමේ දී සමබරතාවයකින් යුක්තව තලපත මත හැසිරවිය හැකි ආකාරයට සැදුනේ වෙයි. එබැවින් මෙය තම සිතැති අනුව උවමනා පරිදි නිර්මාණය කරගත නොහැකි අතර සාමාන්‍යයෙන් මෙහි දිග අඟල් 10- 20 අතර පවතී. එසේම එහි අනිවාර්ය කොටස් 5 ක් අන්තර්ගත වේ (De Silva, 1938). ඒවා නම් ඡත්‍ර, පත්‍ර, නළ, ගන්ධම් හා ලේඛනීය වශයෙනි. රනින්, රිදියෙන්, තඹ හා පින්තලෙන් තැනූ පන්හිඳ දැකිය හැකි වූවත් ලිවීමේ කොටස හෙවත් ලේඛනීය සෑම විටම වානේ ලෝහයෙන් තැනුවේ වෙයි. පන්හිඳ හා තලකොළ භාවිතයට ගෙන, තලකොළ මත ලිවීම සඳහා කුඩා මේසයක් ද භාවිතා කෙරේ. එය බුරු ඇදක ආකාරයට කුඩා ලී පතුරු ආදියෙන් සාදා ගන්නා වූ පොත් රඳවනයකි. මෙය 'දණ්ඩාසනය' නම්. පුස්තකොළ පොත මේ මත තැන්පත් කොට, දණ්ඩාසනය වසා තබන රෙදි කැබැල්ලක් 'බණ්ඩස්නය' නම්.

කළු මැදීම හෙවත් අකුරු මතු කර ගැනීම

මෙය ද පුස්තකොළ ලේඛන නිෂ්පාදන කර්මාන්තයේ ඉතා වැදගත් අවස්ථාවක් වශයෙන් හඳුනා ගත හැකිය. මන්දයත් ග්‍රන්ථයේ කල් පැවැත්මත්, කියවීමට හැකියාවත් ලැබෙනුයේ එම පුස්තකොළ පොත කළු මැදීමෙන් අනතුරුවය. එසේ කළු මැදීම සඳහා දුම්මල තෙල් ඇතුළු නොයෙක් තෙල් වර්ගත් වෙනත් අඟුරු හා ඖෂධීය වටිනාකම් ඇති ද්‍රව්‍යයන් භාවිතා කරනු ලැබේ. ප්‍රදේශයෙන් ප්‍රදේශයට මෙම තෙල් සිඳ ගැනීමේ විවිධතා පැවතිය ද දුම්මල තෙල් ඒ සඳහා අත්‍යවශ්‍යයෙන් යොදා ගැනේ.

දුම්මල තෙල් සිඳ ගැනීම සඳහා විවිධ ද්‍රව්‍ය අවශ්‍ය වේ. හල් දුම්මල, දුං දුම්මල 2/3 ක අනුපාතයක්, කැකුණ හා දිවුල් ගසෙන් ලබා ගන්නා ලාටු 1/3 ක් සමඟ මිශ්‍ර කර මෙම දුම්මල තෙල් සිඳ ගනු ලැබේ. කුඹුරු හා ගං ඉවුරුවලින් ලබා ගන්නා මෙම දුම්මල බිඳ ගන්නේ බදාදා හා සෙනසුරාදා යන දිනයන් හි බවට ද වාරිත්‍රයක් ඇත. සමහර ප්‍රදේශයක මී තෙල් ද මේ සඳහා එකතු කර ගෙන ඇත. ඒ අනුව මෙයට අවශ්‍ය තෙල්, ඇට, දුම්මල ආදිය සොයා ගැනීමට විවිධ ප්‍රදේශයන්ගේ සහාය ලබා ගත යුතුවේ. තවත් විටෙක දේවදාර මුල්, දිවුල් මුල්, ගොරකා මැලියම් ද මේ සඳහා යොදා ගත් බව පෙනී යයි. එපමණක් නොව ඇත් දෙමට හා සැවැන්දරා මුල් ද තෙල් සිඳීමට යොදා ගැනේ. මේ සියල්ල මැටි මුට්ටියකට දමා එහි කට මැටිගසා හොඳින් වසා තදින් ගිනි රස්නය ලැබෙන සේ ගිනි අවුලුවනු ලැබේ. ඉන් පෙර මේ සඳහා යොදා ගන්නා මුට්ටියේ කටට පහළින් සිදුරක් විඳ පැපොල් හෝ උණ බටයක් සවි කර ගත යුතුය. එම සිදුර වටා ද මැටිගසා වසා ගත යුතුය. කෙළවර පිරිසිදු භාජනයක් ද තබා ගත යුතුවේ. ඉන් පසු අවශ්‍ය උෂ්ණත්වයට රත් වූ පසු දුම්මල තෙල් පැපොල් හෝ උණ බටය දිග වැස්සි තබාගත් භාජනයට එකතු වේ.

රූප සටහන 2. දුම්මල තෙල් ලබා ගැනීම

මෙසේ එකතු කර ගත් දුම්මල තෙල් සමඟ ගැඹුම ගසේ අඟුරු මිශ්‍ර කර ගැනේ (De Silva, 1969). එනම් ගැඹුම කෝටු දැවුණු අඟුරුය. මේ අතර දුම්මල තෙලට පැඟිරි හා දොරණ තෙල් ද එකතු කෙරේ. මේ සියල්ල නිසා ඖෂධීය ගුණයෙන් හෙබි සැර සුගන්ධවත් තෙලක් ලබා ගත හැකිය.

මේ අන්දමට සකස් කර ගත් වෙළඳ පොළෙන් සොයා ගත නොහැකි හෙයින් මෙය අදටත් පුස්කොළ පොත් සාදන ගම්වලටම ආවේණික වූ ක්‍රියා දාමයක් වශයෙන් පවත්වාගෙන යනු ලැබේ. මිශ්‍ර කර ගත් දුම්මල තෙල් සහ ගැඹුම අඟුරු කපු රෙදි කැබලි භාවිතා කරමින් ලියන ලද තල පත් මත හොඳින් විසිරී යන පරිදි මැද ගත යුතුය. පන්හිදෙන් කැපුණු අකුරු මතට මෙසේ තෙල් හා අඟුරු මිශ්‍රණය කා වැදීමෙන් ඒවා හොඳින් තල කොළයට උරා ගනී. ඉන් පසු අවශේෂ තෙල් දහසියා දමා පිස දමා ගත යුතු වේ (Wickremaratne, 1967; අලහකෝන්, 2007). ඒ සඳහා පිරිසිදු කපු රෙදි කැබැල්ලක් භාවිතා කළ හැකිය. ඉන්පසු පත් ඉරු වේලීමට තබා ගනී. මෙසේ දුම්මල තෙල් හොඳින් උරා ගැනීමෙන් අතතුරුව තල කොළයට නව ප්‍රාණයක්, නිමාවක් ලැබේ. මෙසේ තලපත් සියල්ල කලු මැද ගැනීම සඳහා පුහුණුව ලත් ශිල්පියෙකුගේ සහාය හා මඟ පෙන්වීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. මෙම දුම්මල තෙල් මිශ්‍රණය පදමට ගෙන ක්‍රමවත්ව තල්පත් හි ආලේප කර ගැනීමෙන් ග්‍රන්ථයට සිදුවිය හැකි කෘමි උවදුරු වැනි හානි බොහෝමයක් වළකා ගත හැකි අතර තල කොළයට නම්‍යශීලී භාවයක් ද මෙමඟින් ඇති වේ. එමෙන්ම කල් පැවැත්ම දීර්ඝ වේ. පුස්කොළ ග්‍රන්ථ කාලාන්තරයක් තිස්සේ පැවත ඒමේ රහස ද මෙය වේ.

මෙසේ කලු මැදගත් තල කොළය හොඳින් පිරිසිදු කර ගෙන සුදු මැදීම කළ යුතුය. එනම් මෙහිදී සිදු වන්නේ අවශේෂ තෙල් හා අඟුරු ඉවත් කොට භාවිතා කළ හැකි පරිදි තල් කොළය පිරිසිදු කර ගැනීමයි. මෙයට හලා ගත් කුරක්කන් පිටි, දහසියා පොතු ආදිය යොදා ගැනේ. මෙම ද්‍රව්‍ය තලපත් මත දමා හොඳින් පිස ගැනීමෙන් ඉතිරි වී ඇති අවශේෂ තෙල් ආදිය ඉවත් වීම නිසාවෙන් තල් කොළ එකිනෙකට ඇලවීම ආදියෙන් වළකා ගත හැකි වේ. මෙසේ සුදු මැද ගැනීම යනු තල කොළයේ අකුරු මතු කර ගැනීමේ ක්‍රියාවලියේ අවසාන කටයුත්ත වේ. බොහෝ කර්තව්‍යයන් මේ සඳහා සිදු කළ ද ග්‍රන්ථය තනා, නිමා කිරීම සඳහාත් තල කොළවලට ආරක්ෂාව සැපයීම සඳහාත් එයට සුදුසු ආරක්ෂිත ආවරණයක් පිළියෙල කර ගත යුතුය. එනම් තල කොළවලට සුදුසු පිට කවරයක් සාදා ගත යුතුය.

පුස්කොළ පොත සඳහා කම්බා සාදා ගැනීම

සාදාගත් තල කොළ එකතු කොට පොතක් වශයෙන් පිළියෙල කිරීමේදී ඒ සඳහා කවරයක් හෙවත් ආවරණයක් දමා ගත යුතුය. මෙය “කම්බා” නම් (Wickremaratne, 1967; ලගච්ච, 2006). මෙම කම්බා යනු බොහෝ විට ලී ආධාරයෙන් තනා ගත් කවරයකි. එය තල කොළවලට සිදුවිය හැකි හානිවලින් සහ සිරිම් ඉරිම්වලින් වළකා ගැනීම සඳහා සවි කර ගන්නා ලී පතුරු 2 ක් ලෙසද හඳුන්වා දිය හැකිය. මෙම කම්බා සකස් කර ගැනීමද පහසුවෙන් කළ හැකි කටයුත්තක් නොවේ. ඒ සඳහා තද අරටුවක් සහිත ලී සොයා ගත යුතුය. කළුපර, ගම්මාලු, වල් සපු, කොස්, මිල්ල, නා, තේක්ක, මෙන්ම ලෝහ ආදියෙන් ද තනා ගත් කම්බා දැකිය හැකිය (Nell, 1932). මෙම කම්බා සැදීමේදී තල කොළවල ප්‍රමාණයට අනුව මිමි ලබාදිය යුතුය. ඉන් පසු හොඳින් ඔප මට්ටම් කරගත් කම්බා සාදා ගත යුතුය. යොදාගත් කම්බා හේතුවෙන් තල කොළවලට පලුදු හෝ සිරිම් ආදිය නොවිය යුතුය. මේ අනුව මේ සඳහා වඩු කාර්මික ශිල්පීන්ගේ සහාය ලබා යුතු අතර ලීවලට අමතරව රත්, රිදී, ලෝහ, ඇන්දළ, ඉබ් කටු ආදියෙන් ද ඉතා මනරම් කැටයමින් යුත් කම්බා සකස් කර ගැනේ. ඒ අනුව බලන කල වඩු කර්මාන්තය, කලා කරුවන්, පමණක් නොව වෙනත් සුළු කලා කාර්මිකයන්ගේද සහයෝගය මේ සඳහා ලබා ගෙන ඇති බව පෙනේ (වීරබාහු, 2019).

එපමණක් නොව බොහෝ පුස්කොළ පොත් කම්බාවල ලාක්ෂ්‍ය කර්මාන්තය ආශ්‍රිත කලා නිර්මාණද දැකිය හැකිය. මේවාට අමතරව තෙල් සායම්, පොලිෂ් මෙන්ම වර්තමානයෙහි ලෑකර් වැනි දේ භාවිත කරමින් ඉතා

සියුම් හා අලංකාර නිර්මාණයන් ගෙන් යුත් කම්බා මෝස්තර සකසා ඇත. එමෙන්ම කම්බා මතුපිට ඉතා අලංකාර චිත්‍ර, මෝස්තර, ලාක්ෂ්‍ය, චක්‍ර රේඛා, සිතුවම්, වැනි නිර්මාණ ද දැකිය හැකිය (Nell, 1932). මල්කම්, ලියකම්, කැටයම්, සත්ව රූප මෙන්ම ග්‍රන්ථයේ විෂයට අනුකූලව වන පරිදි මිනිස්, සත්ව, දේව රූප, යක්ෂ රූපත්, වෘක්ෂ ලතා, මල්, ජ්‍යාමිතික රූප, වගු, සැලසුම් යන්ත්‍ර, යනාදියත් ග්‍රන්ථ අන්තර්ගතයෙහි දැකිය හැකි වේ.

එපමණක් නොව සමහර කම්බාවල මැණික් ආදී ගල් ඔබ්බවා අලංකාර කර ඇති අතර ඒවා වටිනා මැණික් ගල්වලින් හා අර්ධ වටිනාකමින් යුත් ගල් වර්ගවලින් ද හැඩ දමා ඇත. මේ අනුව වඩුවත්, ලෝකුරුවත්, සුළු කලා කාර්මිකයන්, ලෝහ, පිත්තල කර්මාන්තයෙහි යෙදෙන්නන් හා චිත්‍ර ශිල්පීන් ඇතුළු බොහෝ කලාත්මක අංශවල කලා ශිල්පීන්ගේ සහයෝගය මේ සඳහා ලබා ගෙන ඇති බව කම්බා පිරික්සීමේ දී පෙනී ගිය කරුණකි. තල කොළවල මෙන් කම්බායෙහිද අවශ්‍ය තන්හි සිදුරු විද ගැනීම සිදු කරනු ලබයි.

රූප සටහන 3. විවිධ කම්බා වර්ග

පොත් සකියා

පොත බැඳීම සඳහා සකසා ගත් නූලෙහි, එක් කොනක් ඉදිරිපස කම්බාවෙන් ඇතුළු කොට ඉන් පසු තලපත්වලින් ද ඇතුළු කොට අවසානයෙහි පිටුපස කම්බාවෙන් මතු කොට ගෙන ක්‍රමවත්ව ගැට ගසා ගනී. එහෙත් ඉදිරිපස කම්බායෙන් නූල ඇතුළු කොට ගත් පසු යම් හෙයකින් ග්‍රන්ථ පරිශීලනය දී කම්බාවෙන් ලිස්සා ගැලවී යාමට ඉඩ ඇති හෙයින් එය වැළැක්වීම සඳහා කම්බායෙන් මතුපිට ඇති නූලෙහි අගට කිසියම් ආධාරකයක් යොදා ගනී. මෙය 'පොත් සකියා' නම්. මෙය බොත්තමක් වැනි කොටසකි. මෙම පොත් සකියා ද නොයෙක් හැඩයන්ගෙන් නිර්මාණය කර ගෙන ඇත. මේ සඳහා අර්ධ වටිනාකමක් ඇති මුතු මැණික්, රන්, රිදී, පස්ලෝ (Nell, 1932) ආදියෙන් තනා ගත් සකියා දැකිය හැකි වේ. මේ හැර පරණ කාසි, පළිඟු, කැටයම් කළ කළු වර ලී කැබලි, වෙනත් වටිනා අලංකාර ලී හා වැඩ දැමූ අංග සහිත ඇත්දළ, හම්, පොල් කටු හා මී අං (පරණවිතාන, 1996; De Silva, 1938) ආදිය ද යොදා ගෙන ඇති බව පෙනේ. මෙය කුඩා අංගයක් වුව ද එයත් විසිතුරු ලෙස සැදුණේ වෙයි. මේවා ද දක්ෂ නිර්මාණකරුවන්ගේ අගනා විසිතුරු සැරසිල්ලකි. සමහර විටෙක රන් රිදීයෙන් හා පිත්තලෙන් තෙළුම්මල් ආකාරයට සාදා ගත් සකියා මධ්‍යයෙහි මැණික් හා නොයෙක් විසිතුරු ගල් ඔබ්බවා තිබීම ද දැකිය හැකිය. මේවා හැඩයෙන් රවුම්, පැතලි, පිම්බු හෝ ඔවලාකාර වශයෙන් නිර්මාණය වී ඇත. පුස්තකොළ පොත සම්පූර්ණ විමට අවශ්‍ය කුඩාම අංගය මෙය වුවද ඒ සඳහා ද විශාල ශ්‍රමයක් හා කාලයක් වැය කොට ඉතා අලංකාරව තනා ගෙන ඇති බව පෙනේ. තවද කම්බා මතු පිට පෘෂ්ඨයට කිසි විටෙකත් හානි නොවන පරිදි එහි ඇති චිත්‍ර ලියකම් ආදිය සඳහා ද බලපෑමක් ඇති නොවන ලෙස ඉතා සුමට අයුරින් නිමකර ඇත.

මේ ආකාරයට කම්බා, තලකොළ, නූය, සකියා යොදා ග්‍රන්ථය නිෂ්පාදනය කර ගැනීමෙන් අනතුරුව එහි ලියු අකුරු කියවීම සඳහා ද පහසුකම් සැලසිය යුතු වේ. ඒ සඳහා පන්හිදෙන් ලියූ හෙවත් සිරීම ලක්කළ අකුරු කියවිය හැකි පරිදි මතු කර ගැනීමට අවශ්‍ය වේ. මේ ද සැලකිය යුතු විශේෂ ක්‍රමවේදයක් වන අතර එසේ අකුරු මතු කර ගැනීම 'කළු මැදීම' වශයෙන් හඳුන්වනු ලැබේ.

පුස්තකොළ පොත බැඳ ගැනීම

මෙසේ ලියා ගත් පුස්තකොළ පොත් නිෂ්පාදනයෙහි අවසාන කාර්යය වී ඇත්තේ ලියා ගත් තල කොළ හා සකසා ගත් කම්බා රැඳවීමට නූලක් භාවිතා කොට එය පොතක් ලෙස බැඳ ගැනීමයි. මෙම කර්තව්‍ය ද විසිතුරු ලෙස සිදු කර ඇත. මෙම නූය හෙවත් නූල "පොත් ලණුව" නම් (Sirisoma, 1991). එය නිපදවා ඇත්තේ හණ, පට්ටා, නියඳ (Nell, 1932) වැනි කෙඳි එකතු කොට හැඩයකට වියා ගැනීමෙනි. රටා සහිතව ගොතා ඇති මෙම නූල රතු හා නිල් වර්ණ මිශ්‍රිතව අලංකාර ලෙස වියා ඇත. ඒ සඳහා ද දැනුවත් පුද්ගලයන් සිටි අතර මෙම නූල කිසිවිටෙකත් අඹරවා වියා ගැනීමක් සිදු කර නැත (Nell, 1954). මෙසේ සකසා ගත් නූල තල් කොළ සිදුරු හා කම්බා සිදුරු අතරින් මතු කොට ගෙන කම්බා හා තල කොළ අවශ්‍ය පරිදි තද කර ගෙන ගැට ගසා ගනී. මෙම

නූල පුස්තකාල පොතේ ගැට ගැසීම සඳහා ද ක්‍රමවේදයක් පවතී. එසේ ගැට ගැසීමෙන් තල කොළ ලිස්සායාම වළකී.

පුස්තකාල පොත් සඳහා ලේන්සු සකස් කිරීම

පුස්තකාල ග්‍රන්ථ ගබඩාකරණය සඳහා සුදානම් කිරීමේ දී ඒවා ලේන්සුවක ඔතා ගනී. මේ සඳහාම විශේෂිත වූ ලේන්සු නිෂ්පාදනය වී ඇති බව පැරණි ග්‍රන්ථ පරික්ෂාවේදී පෙනී යයි. මේ සඳහා යොදා ගැනෙන්නේ සිල්ක් හෝ කපු රෙදි (Sirisoma, 1991) වන අතර එය වතුරසාකාර හැඩයක් ගනී. මෙහි එක් කොණක පටියක් හෙවත් එම රෙද්දෙන්ම තනා ගත් නූලක්ද ගැට ගසා ඇත. මෙම ලේන්සු විශා ගැනීමේ දී බෙහෙවින් භාවිතා කොට ඇත්තේ රතු වර්ණයයි. ඒ හැර කහ වර්ණයට අයත් ලේන්සු ද දැකිය හැකිය. ලේන්සුව දිග හැර ත්‍රිකෝණාකාර මුල්ලට හසුවන පරිදි ග්‍රන්ථය තබා ඔතා ගනී. මධ්‍යයෙහි දී හමුවන වම් හා දකුණු පස මුලු ද අතුළට නවා එහි ඉතිරිය ලේන්සුව හා පොත අතරට නවා සඟවා ගනී. අවසානයෙහි නූල ගැට ගසා පොත බැඳීම අවසන් කරයි. මේ ආකාරයට නිෂ්පාදනය වී ඇති මෙම කපු රෙද්ද ‘පොත් ලේන්සුව’ ලෙස පුස්තකාල පොත් නිෂ්පාදන ව්‍යාපාරයෙහි දී හැඳින්වේ. පොත් ආරක්ෂා වන පරිදි තැන්පත් කිරීම සඳහා මෙවැනි ලේන්සු භාවිතා කොට ඇත.

ධර්ම ප්‍රචාරක කටයුතු සඳහා පොත් රැගෙන යාමට සිදු වූ අවස්ථාවේ දී ඒ සඳහා භාවිතා කළ ගමන් මල්ලක් ද තිබී ඇත. එසේ රැගෙන ගිය දික් හැඩය ගත් කොට්ට උර වැනි පසුම්බි ‘පොත්පැස’ හෙවත් ‘පොත්පයි’ ලෙස හඳුන්වා ඇත. පොත් මල්ල වම් උරයේ එල්ලා ගෙන යා හැකි පරිදි දිග පටියක් දමා සාදා ගත්තකි. එය විවරයෙන් සඟවා ගෙන යා හැකි පරිදි නිමවා ඇති අතර මේවා බොහෝ විට වැඩි වටිනාකමකින් යුත් රෙදි එනම් සැටින්, වෙල්ට්ට්, සිල්ක් වැනි රෙදි භාවිතයෙන් නිමවා ඇත. මිල අධික රෙදි භාවිතයෙන් මෙම පොත් මළු විශා ගැනීම වාරිතියක් වශයෙන් පැවති බව ද නෙල් (Nell, 1954) මහතා පවසා ඇත.

මේ අනුව බලන කල අත් රෙදි විවීමේ කර්මාන්තය ද මේ සඳහා දායක වී ඇති බව පෙනේ. මෙසේ විශා ගන්නා ලද ලේන්සු හා මළු ඉතා අලංකාර, වැඩ දැමූ, ප්‍රමාණයෙන් තරමක් විශාල වූ ඒවාය. මෙසේ සකසා ගත් පුස්තකාල පොත කියවීම සඳහා හෝ ගබඩාකරණය සඳහා සුදානම්ය.

පුස්තකාල පොත් කියවීම

මෙසේ සාදා නිම කර ගත් ග්‍රන්ථය කියවීම සඳහා ද දැන සිටිය යුතුය. එය දිනට මුදුණය වූ ග්‍රන්ථ කියනවාට වඩා බෙහෙවින් වෙනස් ස්වරූපයක් ගනී. එබැවින් පුරාණ පංසල් හා පිරිවෙන් ආශ්‍රිතව මෙම ග්‍රන්ථ පරිශීලනය කිරීමට කියා දෙන පැවිදි පක්ෂයේ පිරිසක් ද සිටි බව පෙනේ. පරම්පරාවෙන් පරම්පරාවට මෙම ශිල්පය හා ඥානය රැගෙන යාම සඳහා ඔවුන් විසින් පුස්තකාල පොත් පරිහරණය හා පරිශීලනය මැනවින් උගත්තේය. පුස්තකාල ලේඛන කියවීමට මනා සේ උත්තේක් එහි කියවීමේ රටාව, ශබ්ද උච්චාරණය, විරාම ලක්ෂණ, අක්ෂර සංයෝග, අක්ෂර වර්ග, ව්‍යාකරණය, වචන, වාක්‍යය, වගන්ති, සංකේත, අංකනය, භාෂාව පුස්තකාල කියවීමේදී මව් පෙළ, දරු පෙළ, කාකපද, හංස පාද, කුණ්ඩලිය, හා පෙයියාලම ආදී ඒවාට විශේෂ වූ වචන සම්බන්ධයෙන් අවබෝධයක් තිබිය යුතුය.

එළමණක් නොව පුස්තකාල පොත් කියන්නන් විසින් ග්‍රන්ථ පරිශීලනය කිරීමේ වාරිතූ වාරිතූ ග්‍රන්ථ භාවිතය එහි පන්ඉරු අංකනය ග්‍රන්ථය හැකිලීම හුය එනිම ග්‍රන්ථ සංරක්ෂණය හා එය ආරක්ෂිතව තැන්පත් කරන ආකාරය පිළිබඳවත් මනා අවබෝධයක් තිබිය යුතුය. එබැවින් ඒ සඳහා ලැබිය යුතු නිසි අවධානය ලබා දීමෙන් පුස්තකාල ග්‍රන්ථ විරාත් කාලයක් සුරැකිව තබා ගත හැකි වනවා ඇත.

පුස්තකාල පොත් ගබඩාකරණය

අවසන මෙම ග්‍රන්ථ භාවිතයෙන් පසු පංසල්, පොත්ගුල්, විහාරස්ථාන, පුස්තකාලවල තැන්පත් කර ඇති ආකාරයත් විමසීම වටී. බොහෝ තන්හි මෙම ග්‍රන්ථ භාරව භාරකරුවෙකු හෝ භාරකාර මණ්ඩලයක් සිටිනු දැකිය හැකිය. භාවිතයෙන් පසු මෙම ග්‍රන්ථ ගබඩා කරනුයේ ලීවලින් සෑදූ විශාල පෙට්ටිවලය. මෙම පෙට්ටිය ‘පෙට්ටිගම’ ලෙස හඳුන්වා ඇත. ඉබ් යතුරු ලා තදින් වැසිය හැකි තරමක් බර හා තද ලියෙන් තැනූ පෙට්ටිගම් මේ සඳහා භාවිතා කොට ඇත. සමහර තැනෙක ඉතා අලංකාර චිත්‍ර හා මෝස්තර යොදා තනාගත් පෙට්ටිගම් මේ සඳහා භාවිතා වී ඇත.

සමාලෝචනය

පුස්තකාල ලේඛන නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය ආරම්භයේ සිට අවසාන දක්වා ඉතා විමසිලිමත්ව බැලීමේදී පෙනී යන පැහැදිලි කාරණයක් වන්නේ මෙය අද පවත්නා මුදුණ ක්ෂේත්‍රයෙහි මෙන් ඉතා කෙටි කාලයකින් හා අඩු ශ්‍රමයකින් නිම කළ හැකි කටයුත්තක් නොවන බවයි. පාරම්පරිකව ඉතා සෙමින් ක්‍රියාත්මක වූ මෙම ක්‍රියාවලිය දෙස බැලීමේ දී එක් ග්‍රන්ථයක් නිපදවීම සඳහා සැලකිය යුතු කාලයක් වැය කිරීමට සිදුවන්නට ඇති බව පෙනේ. ලංකාවේ දැනට ඉතිරිව පවත්නා හා විදේශීය පුස්තකාල හා කෞතුකාගාරයන්හි ඇති පුස්තකාල ග්‍රන්ථ සම්භාරය

දෙස බැලීමේ දී ක්‍රි. ව. 13- 18 සියවස පමණ වන තෙක් ලියැවී ඇති පුස්තකොළ පොත් සඳහා ශ්‍රම විභජන ක්‍රියාවලිය කොතරම් සාර්ථක අවධියක පැවතිණි ද යන්නට සාක්ෂි දරයි.

පුස්තකොළ ග්‍රන්ථ සඳහා ග්‍රන්ථ සඳහා උදව් දුන් කර්මාන්ත දෙස බලන විට ඒවා කෙතරම් දුරක දියුණු මට්ටමක පැවතියාද යන්න විශ්ලේෂණය කළ යුතුය. නිදසුන් ලෙස ලාක්ෂ්‍ය කර්මාන්තය, කම්මල් හා වඩු කර්මාන්තය මෙන්ම අවශේෂ කණ්ඩායම්හි සාර්ථකත්වය සම්බන්ධයෙන් මෙහි ලා විශේෂ අවධානයක් යොමු කරනු වටී. මෙයට කදිම නිදසුනක් නම් දැනට ලංකාවේ ඉතිරිව පවත්නා පැරණිතම පුස්තකොළ පොත ලෙස සැලකෙන ක්‍රි. ව. 13 වන සියවසට අයත් චුල්ලවග්ග පොතෙහි කම්බා සහ තල් කොළ භෞතික වශයෙන් ඉතා හොඳ වට්ටමක පවතී. එයට මල් හා ලිය වැලකීන් අලංකාරණය කරන ලද ලී කම්බා දෙකක් හිමි අතර අද දක්වාම එහි වර්ණය හෝ තත්ත්වය නොවෙනස්ව පවතී.

බෙහෙවින්ම මෙම පුස්තකොළ පොත් ක්‍රියාවලිය පංසල් වෙහෙර විහාර ආශ්‍රිතව ඇති වූ නිෂ්පාදන ක්‍රියාදාමයක් වූයෙන් ඒ සඳහා අවට ගම්වැසියන්ගේ සහයෝගය නිබඳව ලැබෙනාන්තට ඇත. එමෙන්ම පංසල් පිරිවෙන් කේන්ද්‍ර කොට ගත් අධ්‍යාපනය හා සාරධර්ම ඉගැන්වීමේ ක්‍රියාදාමයන් නිසා මෙවන් වූ වැදගත් කටයුත්තක් සඳහා අවශ්‍ය ශ්‍රමය නොමිලයේම ලබා දෙන්නට ඇති බව ද සිතිය හැකිය. බුදු සමය පැතිරවීමටත් එහි ඇති සාරය මෙවන් තල්පතක ලේඛන ගත කිරීමටත් ගත් උත්සාහයට අතහිතදීමක් වශයෙන් ඔවුන් මෙම කර්තව්‍යයට නොපසුබටව සහයෝගය දීම එක්තරා පුණ්‍යකර්මයක් සිදු කර ගැනීමක් ලෙසටද සලකන්නට ඇත. ඒ අනුව බලන කල එවක සිටි ගිහි පැවිදි මිනිසුන්ගේ සිතිවිලි හා ඥානයන් එම ග්‍රන්ථ ඒ තරම් සියුම් හා අලංකාර ලෙස නිම කිරීම සඳහා ඔවුන් සතුව පැවති හැකියාවන්, ඒ සඳහා අවශ්‍ය උපකරණ ඉතා දක්ෂ ලෙස නිපදවා ගැනීමටත් පුස්තකොළ ග්‍රන්ථ කලාවටම ආවේණික වූ පාරිභාෂික ශබ්ද මාලාවක් ඇති වීමටත් තරම් දියුණු හා සහයෝගය දක්වන්නා වූ සමාජයක් තිබුණු බවට මෙය කදිම සාධකයකි. කම්මල, වඩු මඩුව, ලාක්ෂ්‍ය කර්මාන්තය, කලාකරුවන්, රෙදි වියන්නන්, නූල් සපයන්නන්, හා කටින්නන් මෙන්ම අමතරව සහයෝගය දුන් පිරිස් විසින් කරන ලද මෙම කර්තව්‍යයන් ඉතා ඉහළ මට්ටමක පවතින්නට ඇත.

අද ද ලංකාවේ ඉතා කලාතුරකින් එහෙත් නානාවිධ කටයුතු සඳහා තල් කොළය ප්‍රයෝජනයට ගැනේ. තවද සමහර පළාත්හි ග්‍රන්ථ නිෂ්පාදන හා පිටපත්කරණ කටයුතු තව දුරටත් පවත්වාගෙන යනු ලැබේ. මුද්‍රිත මාධ්‍යය දියුණු වී ඇති මෙම යුගයේ තල්පත යොදා ගෙන සිදු කරන ලද බොහෝ කර්තව්‍යයන් ඉතා කඩිනමින් හා ක්ෂණිකව සිදු කිරීමට තරම් තාක්ෂණය දියුණු වී ඇතත් තල් ගස, තල් කොළය, මෙන්ම පුස්තකොළ පොත නිෂ්පාදනය සඳහා බද්ධව පැවතියා වූ මෙම ශ්‍රම විභජන ක්‍රියාවලිය දෙස බැලීමේදී ග්‍රන්ථකරණ සේවාව කොතරම් පුළුල් මට්ටමක පැවතියාද යන්නටත් සාක්ෂි ලැබේ. ඒවා බද්ධ වූ සාමූහික ප්‍රයත්නය පැසසිය යුතු කරුණක් වන හෙයින්ම වර්තමාන සමාජයන් මෙම උත්සාහය ඉතා අගය කොට සැලකීම හේතුවෙන් මේ හා බද්ධව පැවතියා වූ නොයෙක් අංශ අලලා පර්යේෂණ කටයුතු බොහෝමයක් ආරම්භ වී ඇති බව පැසසිය යුතු කරුණකි. එතරම් පැරණි ග්‍රන්ථ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියක තතු තවදුරටත් ලියවෙන්නේ එය විධිමත් එමෙන්ම බෙහෝ කාලයක් පවත්වාගෙන යා හැකි වියදම් අඩු දේශීය නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියක් වීම නිසාවෙනි.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ නාමාවලිය

අලහකෝන්, වම්පා එන්. කේ. (2007). පුස්තකොළ පොත් සංරක්ෂණය සඳහා යොදා ගත් පැරණි සංරක්ෂණ ක්‍රමවේදයන්. කුල. *අනිපුජ්‍ය විලපිටියේ ඥාණවංස අනුනායක ස්වාමීන්ද්‍ර අභිනන්ද ශාස්ත්‍රීය සංග්‍රහය*, නිග්‍රෝධබෙත්ත මහා පිරිවෙන් ආචාර්ය මණ්ඩලය.

කුලසූරිය, ඒ. (1996). පුස්තකොළ පොත් හා ලේඛන කලාව. *සංස්කෘතික පුරාණය*. 2 (1).

ධම්මරතන හිමි, කහටගස්දිගිලියේ (2019). ශ්‍රී ලාංකේය පුස්තකොළපොත් නිර්මාණකරණය සඳහා භාවිත සාම්ප්‍රදායික තාක්ෂණික ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ හැඳින්වීමක්, *ප්‍රායෝගික බෞද්ධ අධ්‍යයනය: විමර්ශන ශාස්ත්‍රීය සංග්‍රහය 2019 1*, පුස්තකොළ පොත් අධ්‍යයනය. වෙළුම 1, ශ්‍රී ලංකා භික්ෂු විශ්වවිද්‍යාලය.

පරණවිතාන, කේ. ඩී. (1996). ශ්‍රී ලංකාවේ පුස්තකොළ ලේඛනවල ආරම්භය හා විකාශනය. *කෞතුකාගාර 6*, ජාතික කෞතුකාගාර දෙපාර්තමේන්තුව.

මහාවංසය. (1912). භික්කවුචේ ශ්‍රී සුමංගල දොන් අන්ද්‍රිස් ද සිල්වා බටුවන්තුඩාව (පරි.) 1-37

රණසිංහ, එස්. එල්. (2000). පුස්තකොළ පොත් ලියන පංසලක හිඳ. "සිළුමිණ" රසදුන සීමාසහිත එක්සත් පොත් පත්‍ර සමාගම.

- රාමනායක, එල්. (1998). පර්යේෂණායතනය සතු පුස්තකාල පොත් වර්ගීකරණ කටයුතු. *සමරපණ: ආයුර්වේද පර්යේෂණ පිළිබඳ වාර ප්‍රකාශනය* 6.
- ලගුමුව, ඒ. (2006). ශ්‍රී ලංකාවේ පුස්තකාල පොත් ලේඛන කලාව. සංස්කෘතික කටයුතු පිළිබඳ දෙපාර්තමේන්තුව.
- වීරබාහු, ඩබ්. එම්. ජී. එම්. (2019). ශ්‍රී ලංකාවේ පුස්තකාල පොත් ලේඛන සම්ප්‍රදාය සතු කලාත්මක ලක්ෂණ පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්, *ප්‍රායෝගික බෞද්ධ අධ්‍යයනය: විමර්ශන ශාස්ත්‍රීය සංග්‍රහය 2019* 1, පුස්තකාල පොත් අධ්‍යයනය. වෙළුම 1, ශ්‍රී ලංකා භික්ෂු විශ්වවිද්‍යාලය, අනුරාධපුරය.
- සේනාධීර, ඒ. (1992). පුස්තකාල ලේඛන සංරක්ෂණය. *ශ්‍රී ලංකා කලා මණ්ඩලයේ කලා සඟරාව*, ක. 43.
- De Silva, C. M. A. (1947). Sinhalese National Heritage is in OlaLeaf. *The Buddhist. Vol. Xviii*, p. 5.Y.M.B.A.
- De Silva, C. M. A. (1969). Production of Book in Ancinet Ceylon, *Education in Ceylon: A Aentenary Volume*, Ministry of Education and Cultural Affairs: Colombo.
- De Silva, W. A, (1938). *Catalogue of Pam - Leaf Manuscripts in the Library of the Colombo Museum*, Memoris of the Colombo Museums Series A. No. Vol II, Ceylon Government Press.
- Gunaratne, M. (2006). *Manuscript writing on palm-leaves*. LL
- Gunawardhana, S. (1997). *Plam-Leaf Manuscripts of Sri Lanka*, Sarvodaya Vishva Lekha.
- Nell, A. (1932).Ceylon Palm - leaf Manuscripts Books, *Ceylon observer Annual*.
- Nell, A. (1954). Palm- leaf Manuscripts or Ola Books, *Ceylon Today*, 3 and 4 March – April.
- Piyadasa, T. G. (1985). *Libraries in Sri Lanka: Their Origin and History from Ancirnt Time to the Present Time*. Sri Satguru publication.
- Sirisoma, M. H. (1991). Preparation of an Ola- leaf Books, *Observer Pictorial*, The Associated Newspapers of Ceylon Ltd.
- Wickremartne, K. D. L. (1967). Palm - leaf Manuscripts Ceylon, *Ceylon Today*.